

**Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska**

w Lublinie

Delegatura Chełm

STAROSTWO POWIATOWE W CHEŁMIE

Biurowo Samorządowe
WPŁYNĘŁO

dnia

19-06-2024

Chełm, dnia 19 czerwca 2024 r.

DCh.DI.1331.3.31.2024

**Rada Powiatu w Chełmie
Plac Niepodległości 1
22-100 Chełm**

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 czerwca 2024 r., znak: BS.0001.2.2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatura w Chełmie przekłada „Informację o realizacji zadań kontrolnych na terenie powiatu chełmskiego w 2023 r.”

p.o. KIEROWNIK DELEGATURY
w Chełmie

mgr inż. Andrzej Winiarczyński

.....
podpis i pieczęć WIOŚ

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a DI

Informacja o działalności
kontrolnej prowadzonej w 2023 r.
na terenie powiatu chełmskiego
przez
WIOŚ Lublin Delegatura w Chełmie

Chełm, dnia 19 czerwca 2024 r.

1. Informacje ogólne

W związku ze zmianami struktury organizacyjnej Inspekcji Ochrony Środowiska, w 2019 r. Statut Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Regulamin organizacyjny został dostosowany do przepisów wykonawczych w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur.

Głównym celem wprowadzanych zmian jest zwiększenie efektywności działań kontrolnych ukierunkowanych na zwalczanie patologicznych zjawisk w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w zakresie nielegalnego postępowania z odpadami, a także na podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz w sprawach, gdzie istnieje realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Zadania kontrolne realizowane w 2023 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie zostały ujęte w uzgodnionym przez Wojewodę Lubelskiego „Planie pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie w 2023”, jako cele operacyjne i wykonawcze na szczeblu krajowym (ustalone przez GIOŚ) i wojewódzkim (ustalone przez Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska).

Jednym z zadań Inspekcji Ochrony Środowiska wskazanych w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (art. 9 ust. 1b pkt 2) jest podejmowanie kontroli interwencyjnych, które są reakcją na zgłaszane nieprawidłowości dotyczące w szczególności nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz zdarzeń awaryjnych.

Działalność inspekcyjna WIOŚ w Lublinie prowadzona była zgodnie z Systemem Kontroli obowiązującym w Inspekcji Ochrony Środowiska, wspomagany przez narzędzie informatyczne – Informatyczny System Kontroli (dalej ISK).

System ten określa jednolite zasady planowania, przygotowania i prowadzenia kontroli oraz jednolite wzory formularzy stosowanych na potrzeby dokumentowania czynności kontrolnych oraz podejmowanych działań pokontrolnych, które uwzględniają Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 2001/331/WE ustalające minimalne kryteria działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Według danych zawartych w ewidencji WIOŚ stan na dzień 31.12.2023 r. na terenie działania Delegatury WIOŚ w Chełmie znajduje się 1485 zakładów, z czego 469 podmiotów na terenie powiatu chełmskiego, podlegających kontroli WIOŚ w tym:

- 202 podmiotów w branży rolnictwo,
- 76 podmiotów w branży komunalnej: ujęcia wód podziemnych i oczyszczalnie ścieków komunalnych i bytowych,
- 68 stacji bazowych telefonii komórkowej,
- 123 podmioty – pozostała działalność usługowa (budowlana, handlowa).

W 2023 roku inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatura w Chełmie przeprowadzili na obszarze powiatu chełmskiego ogółem 170 kontroli, w tym:

- kontroli planowych z wyjazdem w teren – 36,
- kontroli pozaplanowych z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem – 24, w tym: 13 interwencyjnych i 11 na wniosek organu,
- kontroli w oparciu o dokumentację (automonitoringowych) – 110, w tym: 92 kontrole planowe i 18 kontroli pozaplanowych (ocen towaru pod kątem kwalifikacji do kategorii odpadu TPO).

W wyniku przeprowadzonych kontroli:

- wydano 19 zarządzeń pokontrolnych,
- nałożono 13 grzywn w postaci mandatu karnego,
- udzielono 13 pouczeń,
- wydano 8 decyzji ustalających administracyjne kary pieniężne za naruszenia przepisów ochrony środowiska.

2. Wyniki kontroli przeprowadzonych w 2023 r.

2.1 Gospodarka wodno-ściekowa

W powiecie chełmskim podobnie jak w całym województwie występuje problem braku kompleksowych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Według danych statystycznych na koniec 2022 roku (źródło danych Główny Urząd Statystyczny) długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) na terenie województwa lubelskiego wynosiła 22 677,9 km i stanowiła 6,7 % długości sieci w Polsce. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej – 7 501,7 km i stanowiła 4,2 % sieci w Polsce. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) w powiecie chełmskim w 2022 r. wynosiła 1 491,9 km, natomiast czynnej sieci kanalizacyjnej 254,6 km.

W powiecie chełmskim funkcjonuje 30 oczyszczalni komunalnych < 2000 RLM i 8 oczyszczalni komunalnych o wielkości od 2 000 do 9.999 RLM. W wyniku rozpoznania zanieczyszczenia w terenie wykonano jedną pozaplanową kontrolę oczyszczalni ścieków w Sawinie eksploatowaną przez Gminę Sawin. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości tj. przekroczenie warunków pozwolenia wodnoprawnego w zakresie jakości odprowadzanych ścieków, zanieczyszczenie rz. Lepituchy nieoczyszczonymi ściekami, zły stan techniczny urządzeń oczyszczalni ścieków.

W wyniku kontroli zastosowano sankcje w postaci mandatów karnych (2 szt.) w łącznej kwocie 1 000 zł., wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz skierowano wystąpienie do organu administracji rządowej (PGW Wody Polskie).

Na terenie powiatu chełmskiego znajduje się 39 gminnych, zakładowych i innych ujęć wody podziemnej. W 2023 r. w ramach cyklu kontrolnego pn.: „Kontrola podmiotów pobierających wodę powierzchniową lub podziemną, pod kątem oceny spełniania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i zintegrowanych” kontrolą objęto 2 zakłady pobierające wodę podziemną tj. Zakład Usług Komunalnych w Rudzie-Hucie Sp. z o. o. oraz MPGK w Chełmie Sp. z o. o. które eksploatuje ujęcia wody na terenie Gminy Chełm oraz Gminy Kamień. W wyniku kontroli nie stwierdzono naruszeń. Kontrole oparte o dokumentację z ustalonym podmiotem w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu chełmskiego skutkowały wydaniem 3 decyzji administracyjnych wymierzających opłaty podwyższone za przekroczenia warunków określonych w pozwoleniach wodnoprawnych na kwotę 82 168 zł. Powyższe decyzje zostały odroczone decyzjami wioś w związku z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych, których wykonanie zapewni usunięcie przyczyn ponoszenia tej opłaty w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia złożenia wniosku.

2.2 Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Na terenie powiatu chełmskiego najwięcej zanieczyszczeń powietrza jest emitowanych z dużych zakładów produkcyjnych zlokalizowanych na terenie powiatu i miasta Chełm. Do największych emitorów należą: CEMEX Polska Sp. z o.o. - Zakład Cementownia Chełm, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. - Centralna Ciepłownia, których emisje za pośrednictwem wysokich emitorów-kominów oddziałują na duże powierzchnie powiatu chełmskiego. Znaczny udział w emisji zanieczyszczeń mają również zakłady produkcji rolnej, emitujące do powietrza pyły i gazy oraz zawarte w nich substancje złozone, do których należy zaliczyć m.in.: Gospodarstwo Rolne "OSOWIEC" Stanisław Przybylski, STOFARM Sp. z o.o. Ferma drobiu Uchańka. Gospodarstwo Rolne Marian Kobus. W 2023 r. Delegatura WIOŚ w Chełmie przeprowadziła 7 kontroli wyjazdowych, w tym 1 kontrolę interwencyjną, przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza na terenie powiatu i dużych zakładów na terenie miasta Chełm tj.:

- CEMEX Polska Sp. z o.o., Zakład Cementownia Chełm,
- Gospodarstwo Rolne "OSOWIEC" Stanisław Przybylski,
- STOFARM Sp. z o.o. Ferma drobiu Uchańka,
- Gospodarstwo Rolne Ferma świń Justyna Pietraś Hruszów,
- Gospodarstwo Rolne Izabela Kowalczyk,
- Ciepłownia Miejska w Rejowcu Fabrycznym,
- P.U Henryk Bonat.

W toku prowadzonych kontroli stwierdzono naruszenia w 6 kontrolach na które wydano zarządzenia pokontrolne WIOŚ , wystawiono 2 mandaty karne, 3 pouczenia, sporządzono 4 wystąpienia do innych organów.

Fluorowane gazy cieplarniane

Obowiązki nałożone na podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie serwisowania urządzeń zawierających czynniki chłodnicze w ilości co najmniej 5 ton ekwiwalentu CO₂ (dla fluorowanych gazów cieplarnianych, tzw. F-gazów) lub 3 kg (dla substancji kontrolowanych, tzw. SZWO) oraz operatorów ww. urządzeń na terenie powiatu chełmskiego, którymi są przede wszystkim supermarkety, większe hotele, domy weselne oraz hurtownie na podstawie ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych mają na celu uregulować zasady postępowania z ww. czynnikami oraz umożliwić nadzór i kontrolę nad ich wprowadzaniem do obrotu oraz późniejszym stosowaniem w celu ograniczenia niekontrolowanego wprowadzania ich do atmosfery. W tym celu ww. jednostki obowiązane są do przechowywania kilku selektywnych informacji ich dotyczących w „Centralnym Rejestrze Operatorów” lub „Bazie Danych Sprawozdań”.

W ramach kontroli w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych, tj. realizacji obowiązków opisanych w ustawie o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych w 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole podmiotów na terenie miasta Chełm:

- serwisanta obsługującego podmioty na terenie powiatu chełmskiego m.in. w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli szczelności urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane - MasterKLIM Mariusz Matela ul. Strażacka 4 w Chełmie
- operatora urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane lub substancje zubożające warstwę ozonową Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie, do której należą laboratoria Centrum Studiów Inżynierskich (CSI) w Depułtyczach Królewskich, gm. Chełm.

W wyniku kontroli stwierdzono m.in. nieprawidłowość polegającą na stosowaniu fluorowanego gazu wbrew art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 517/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 842/2006, zgodnie z którym od dnia 1 stycznia 2020 r. zabronione jest stosowanie fluorowanych gazów cieplarnianych o współczynniku ocieplenia globalnego równym 2 500 lub więcej, do serwisowania lub konserwacji urządzeń chłodniczych o wielkości napełnienia czynnikiem chłodniczym równej 40 t ekwiwalentu CO₂ lub większej. W związku ze stwierdzonym naruszeniem została wydana przez LWIOŚ decyzja administracyjna nakładającą administracyjną karę pieniężną.

2.3 Ochrona przed hałasem

Zagrożenie hałasem przemysłowym najczęściej związane jest z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w sąsiedztwie zakładów. Przeprowadzane kontrole, jak też nałożony na niektóre przedsiębiorstwa obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego spowodowały wymuszenie na wielu zakładach realizacji szeregu zabezpieczeń akustycznych, które skutecznie wyeliminowały nadmierny hałas przemysłowy z terenów mieszkalnych.

Na terenie powiatu chełmskiego decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu posiada 7 zakładów wymagających pozwolenia: Cementownia w Chełmie, Gospodarstwo Rolne w Osowcu, Eko-Paliwa Sp. z o. o. w Chełmie, Euro-Eko Sp. z o. o. w Chełmie, Ferma Drobiu Mateusz Zembrzycki Łowcza, MP GK Sp. z o. o. w Chełmie • Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami – Zakład przetwarzania odpadów Srebrzyszcze.

W 2023 r. WIOŚ Lublin Delegatura w Chełmie przeprowadziła jedną kontrolę interwencyjną w terenie na obszarze powiatu chełmskiego w zakresie ochrony przed hałasem w związku z ponownym wpłynięciem wniosku o interwencję. Kontrola dotyczyła hałasu komunikacyjnego pochodzącego z drogi wojewódzkiej nr 844 w miejscowości Raciborowice, gmina Białopole. W wyniku przeprowadzonych pomiarów stwierdzono przekroczenie poziomu hałasu pochodzącego z drogi wojewódzkiej o 3 dB dla terenu zabudowy zagrodowej w porze nocy. Zgodnie z art. 115a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, kolei linowych, [...], decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu nie wydaje się.

W związku z powyższym Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatura w Chełmie przekazał powyższe dane do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Lublinie oraz Staroście Chełmskiemu celem wykorzystania służbowego oraz podjęcia działań i inwestycji ograniczających negatywny wpływ hałasu komunikacyjnego na tereny przyległe objęte ochroną akustyczną w ramach obszaru swoich kompetencji.

Ponadto, w związku z licznymi wnioskami dotyczącymi hałasu pochodzącego z Zakładu Cementownia Chełm z grudnia 2023 r. i stycznia 2024 r. w styczniu 2024 r. przeprowadzono kontrolne pomiary hałasu, w wyniku których również stwierdzono przekroczenie poziomu hałasu o 0,4 dB w m. Srebrzyszcze dla pory nocy. Zakład został zobowiązany do ograniczenia wpływu hałasu na tereny sąsiednie oraz podjął działania mające na celu ograniczenie tego oddziaływania poczynając od analizy akustycznej źródeł hałasu eksploatowanych na terenie zakładu:

- dnia 9 marca 2024 r. nawiązano współpracę z firmą Przedsiębiorstwo Usług Specjalistycznych „EKO-TON” w celu wykonania operatu akustycznego dla Zakładu Cementownia Chełm,
- operat ma zidentyfikować główne źródła hałasu wraz z propozycją rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu,

- w dniach 29-30 kwietnia 2024 r. przeprowadzono pierwszą serię pomiarów na terenie Zakładu oraz na terenach chronionych akustycznie przylegających do Zakładu Cementownia Chełm,
- w czerwcu 2024 r. planowane są kolejne etapy identyfikacji źródeł hałasu oraz pomiar ich mocy akustycznej,
- po otrzymaniu dokumentacji z analizą akustyczną, Zakład podejmie odpowiednie działania organizacyjno-techniczne mające na celu ograniczenie hałasu mającego wpływ na tereny chronione akustycznie sąsiadujące z Zakładem.

Realizując natomiast obowiązek pozwolenia zintegrowanego dot. zakresu i sposobu monitorowania eksploatacji instalacji w zakresie oddziaływań akustycznych podmioty wykonują z częstotliwością raz na 2 lata pomiary poziomu hałasu w środowisku metodą bezpośrednich pomiarów w terenie, w punktach określonych w pozwoleniu zintegrowanym. W 2023 r. pomiary wykonały: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Chełmie, EkoPaliwa Chełm Sp. z o. o., Cemex Polska Sp. z o. o. Z przedłożonych sprawozdań Delegatura WIOŚ w Chełmie wykonała kontrole dokumentacyjne, które nie wykazały faktu przekroczenia dopuszczalnego równoważnego poziomu dźwięku emitowanego do środowiska przez urządzenia tych zakładów na terenach chronionych akustycznie, zarówno w porze dnia, jak i nocy.

2.4 Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)

W 2023 r. przeprowadzono 12 kontroli opartych na analizie przekazanych sprawozdań z badań automonitoringowych. Wyniki pomiarów przekazywane były do WIOŚ w związku ze zmianami warunków pracy instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W żadnej z przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przekroczenia emisji pola elektromagnetycznego do środowiska ponad ustalone normy.

2.5 Zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych

W ramach programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu w roku 2023 przeprowadzono 37 kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, obowiązane do jego stosowania. Na terenie powiatu chełmskiego skontrolowano 18 gospodarstw rolnych.

Naruszenia stwierdzono w przypadku 4 gospodarstw które dotyczyły:

- nieprawidłowość w zakresie przechowywania obornika bezpośrednio na gruncie rolnym przez okres dłuższy niż 6 miesięcy od dnia utworzenia przyzmy,
- nieprawidłowość w zakresie przechowywania nawozów naturalnych w niebezpieczny dla środowiska sposób, skutkujący przedostawaniem się odcieków do gruntu,

- korzystania z wody lub wykonywanie urządzeń wodnych albo innych czynności wymagających pozwolenia wodnoprawnego bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.

W wyniku kontroli wydano:

- zarządzenia pokontrolne zobowiązujące podmioty do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości,
- decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości oraz ustalające obowiązek zapłaty kary pieniężnej na łączną kwotę 3 800 zł.,
- nałożono 1 mandat karny w wysokości 500 zł.,
- sporządzono 6 wystąpień do innych organów.

2.6 Gospodarka odpadami komunalnymi

Zadania kontrolne realizowano w ramach celów kontroli, dotyczących przestrzegania przez gminy przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399), kontroli instalacji komunalnych oraz w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi

Na terenie Delegatury Chełm w 2023 r. do kontroli wytypowano:

- 1 gminę z terenu powiatu chełmskiego – Gmina Chełm;
- 1 instalację komunalną - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Chełmie, Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych ul. Dorohuska 70, Srebrzyszcze.

Zgodnie z art. 9r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) marszałek województwa weryfikuje dane zawarte w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które na podstawie art. 9q ust. 1 i 2 ww. ustawy winno być złożone do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy. Dyrektor Departamentu Środowiska i Zasobów Naturalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego pismem z dnia 6 października 2023 r., sygn. DŚ- I.7245.32.2023.WWI zawiadomił Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o osiągniętych przez poszczególne gminy poziomach:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (minimalny wymagalny poziom co najmniej 25% wagowo),
- poziom składowania odpadów komunalnych, (poziom składowania niewymagany).

Gminy mają i będą miały obowiązek osiągania i obliczania poziomów ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji. Do obliczania wymaganego poziomu za 2022 r. należało stosować przepisy dotychczasowe, czyli przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy

odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2412), które ustala sposób obliczania wymaganego poziomu, zgodnie z art. 13 ustawy z 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2151). Ww. rozporządzenie oraz przepis art. 3c ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazują wymagany poziom do dnia 16.07.2020 r. (do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.). Należy się spodziewać zmiany art. 3c ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz nowego aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 3c ust. 2 pkt 2 ww. ustawy. Stan prawny dotychczas nie uległ zmianie. W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) nie określono wymaganego poziomu składowania odpadów komunalnych na rok 2022, według art. 3b ust. 2a pkt 1 gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania odpadów komunalnych w wysokości 30% wagowo za każdy rok w latach 2025–2029.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach sprawozdania za 2022 r. z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, należało przekazać w terminie do 31 marca 2023 r. za pośrednictwem systemu BDO.

Realizacja zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na podstawie weryfikacji sprawozdań składanych przez gminy w 2022 r. - powiat chełmski, miasto Chełm

Nazwa gminy	poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (maksymalny 35% do 16.07.2020 r.)	poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (minimalny 25% wagowo)	poziom składowania odpadów komunalnych (niewymagany)
	osiągnięty [%]	osiągnięty [%]	osiągnięty [%]
	2022	2022	2022
Białopole	0,18	55,46	13,84
Chełm (M)	0,56	26,43	20,54
Chełm (G)	0,34	29,00	16,49
Dorohusk	1,16	32,31	37,08
Dubienka	0,24	34,81	9,76
Kamień	0,48	18,51	15,31
Leśniowice	0,64	50,32	16,56
Sawin	0,53	39,50	17,25
Siedliszcze	0,38	40,97	19,09
Rejowiec	0,49	60,04	1,01
Rejowiec Fabr. (M)	0,74	32,67	23,99
Rejowiec Fabr. (G) (UM)	0,30	23,85	0,25
Ruda-Huta	0,32	25,18	15,64
Wierzbica	0,53	25,11	17,97
Wojśławice	0,00	32,20	14,98
Żmudź	0,74	25,13	16,10

Podsumowanie:

- w 2022 r. wszystkie gminy z terenu powiatu chełmskiego osiągnęły ww. poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. osiągnięte poziomy są mniejsze od 35% i 30%;
- 2 gminy: Kamień, Rejowiec Fabryczny (gmina wiejska) nie osiągnęły w 2022 r. wymaganego 25%-owego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie - Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych

MPGK Sp. z o.o. w Chełmie prowadzi następujące instalacje IPPC:

1. Składowisko Odpadów Azbestowych w miejscowości Srebrzyszcze, gmina Chełm, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 Mg
2. Składowisko Odpadów Balastowych w miejscowości Srebrzyszcze, gmina Chełm, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 Mg,
3. Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych - Instalacja do odzysku lub kombinacji odzysku i unieszkodliwiania o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę.

W roku 2023 MPGK Sp. z o.o. w Zakładzie Przetwarzania Odpadów Komunalnych (ZPOK) w Srebrzyszczu przyjmowała odpady komunalne z terenu gmin woj. lubelskiego: z powiatów hrubieszowskiego, chełmskiego, M. Chełm.

W ZPOK prowadzony jest rejestr podmiotów odbierających odpady komunalne od mieszkańców poszczególnych gmin oraz podmiotów prywatnych i usługodawców komercyjnych w zakresie odbioru odpadów, ze wskazaniem ilości poszczególnych kodów odpadów przypisanych do dostawcy.

Podczas kontroli stwierdzono 2 naruszenia: błędnie wprowadzone dane w Sprawozdaniu o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za rok 2022 oraz naruszenie warunków pozwolenia zintegrowanego - decyzji nr PZ 32/2016 sygn. RŚ-V.7222.6.2016.ILU z dnia 14 grudnia 2016 r. wydanej przez Marszałka Województwa Lubelskiego, zmienionej decyzją nr PZ 26/2022, sygn. RS-V.7222.6.2016.ILU z dnia 23 listopada 2022 r. (punkt 1.2.6.) poprzez magazynowanie odpadów na terenie zakładu w miejscu na ten cel nieprzeznaczony. W wyniku przeprowadzonej kontroli zastosowano sankcję w postaci pouczenia oraz wydano zarządzenie pokontrolne.

Wyniki kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie Delegatury w Chełmie - stan realizacji obowiązków nałożonych na gminy znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (u.u.c.p.g.) w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi w trakcie przeprowadzonej kontroli Gminy Chełm.

Kontrolowana gmina zgodnie z art. 3 ust. 3 powyższej ustawy prowadzi w systemie elektronicznym ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Dodatkowo prowadzi również ewidencję udzielonych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników przydomowych oczyszczalni ścieków. W trakcie kontroli ustalono, że wszystkie odebrane nieczystości z terenu gminy Chełm przekazywane są do stacji zlewnej MP GK Sp. z o. o. w Chełmie Oczyszczalnia ścieków ul. Bielawin 5 w Chełmie. Rada Gminy Chełm dostosowała Regulamin utrzymania czystości i porządku gminy w zakresie określenia minimalnej częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników przydomowych oczyszczalni ścieków a także dostosowała uchwałę w sprawie górnych stawek opłat za usługi odbioru odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych. Kontrolowana gmina określiła plan kontroli na lata 2023 – 2024 dotyczący realizacji obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu gminy Chełm. W trakcie kontroli WIOŚ nie stwierdzono naruszeń.

Ponadto WIOŚ Delegatura Chełm w 2023 r. przeprowadziła 6 planowych kontroli zamkniętych składowisk w ramach cyklu kontrolnego w zakresie kontroli procesu rekultywacji składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz kontroli realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów. Wytypowano do kontroli 5 gmin z terenu powiatu chełmskiego: gm. Wierzbica, m. Rejowiec Fabryczny, gm. Żmudź, gm. Leśniowice, gm. Dubienka oraz Gminny Zakład Obsługi Spółka z o.o. składowisko w m. Świerze.

Dodatkowo przeprowadzono 2 kontrole na wniosek zamkniętych składowisk odpadów w m. Ruda-Huta oraz Świerze przed wydaniem decyzji na odzysk odpadów w ramach procesu rekultywacji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli:

- wydano 5 zarządzeń pokontrolnych;
- wydano 2 postanowienia;
- udzielono 4 pouczeń;
- nałożono 1 mandat w wysokości 300 zł;
- skierowano dwa wystąpienia do innych organów;

Do najczęściej występujących naruszeń stwierdzonych w trakcie kontroli było:

- brak decyzji zatwierdzającej instrukcję zamkniętego i zrehabilitowanego składowiska;
- prowadzenie monitoringu zamkniętych składowisk w niepełnym zakresie;

- nie przysyłanie wyników monitoringu składowisk odpadów do WIOŚ w wymaganym terminie i/lub nie przysyłanie wyników.

2.7 Produkcja pierwotna

W ramach Porozumienia w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w 2023 r. Delegatura WIOŚ w Chełmie na terenie swojego działania przeprowadziła kontrole 5 gospodarstw rolnych, w tym 3 kontrole z terenu powiatu chełmskiego producentów żywności przeznaczonej do bezpośredniego spożycia na surowo.

Wytypowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie do wspólnej kontroli gospodarstwa rolne są wpisane do rejestru produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność w zakresie uprawy owoców: porzeczka czarna, czosnek, truskawka, na podstawie zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W wyniku kontroli nie stwierdzono naruszeń w zakresie nawożenia czy stosowania środków ochrony roślin.

2.8 Przeciwdziałanie poważnym awariom

Na terenie powiatu chełmskiego funkcjonują 2 zakłady (ZDR) dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej tj.: - TEZET Sp. z o.o. w Lublinie Terminal Przeladunkowy w Brzeźnie oraz PERN S.A. w Płocku Baza Paliw Nr 13 Zawadówce. Delegatura Chełm WIOŚ w Lublinie w 2023 r. przeprowadziła kontrole ww. zakładów naruszeń nie stwierdzono.

Funkcjonuje również 1 zakład (ZZR) zwiększonego ryzyka BETA PRIM Sp. z o.o. w Chełmie Terminal Przeladunkowy Gazów w Okopach 1A, 22-175 Dorohusk. Zakład kontrolowany jest co dwa lata ostatnia kontrola została przeprowadzona w 2022 roku. Na terenie działania Delegatury Chełm WIOŚ w Lublinie w 2023 r. nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

2.9 Transgraniczne przemieszczanie odpadów (spalanie odpadów)

Na terenie powiatu chełmskiego w 2023 r. nie prowadzono kontroli zakładów w zakresie transgranicznego przemieszczania odpadów.

W 2023 r. przeprowadzono na wniosek Służby Celnej 13 ocen towaru pod kątem kwalifikacji do kategorii odpadu.

Cemex Polska Sp. z o.o. Zakład Cementownia Chełm nie był bezpośrednim odbiorcą odpadów z zagranicy, natomiast odbierał dostawy odpadów o kodzie 19 12 10 - paliwo alternatywne wyłącznie od dostawców krajowych.

Termiczne Przekształcanie odpadów

Delegatura WIOŚ w Chełmie w 2023 roku przeprowadziła 2 kontrole instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych oraz instalacji do współspalania odpadów w zakładzie - Cemex Polska sp. z o. o. Zakład Cementownia Chełm:

- jedną kontrolę wynikającą z planu kontroli;
- jedną kontrolę na wniosek.

Nie stwierdzono naruszeń z zakresu gospodarowania odpadami

W 2023 r w Zakładzie Cementownia Chełm przetworzono 221 264,0600 Mg o kodzie 19 12 10 – paliwo alternatywne.

W 2023 r. Delegatura Chełm przeprowadziła 2 kontrole wytwórców paliwa alternatywnego na terenie powiatu chełmskiego w zakładach:

- ↓ EkoPaliwa Chełm Sp. z o.o. ul. Fabryczna 6, 22-100 Chełm
 - jedna kontrola planowa;
 - jedna kontrola interwencyjna;
 - w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie błędnej klasyfikacji wytwarzanych odpadów pod kodem ex 19 12 09 – minerały i piasek oraz przekazywanie tych odpadów niewłaściwemu podmiotowi;
 - w 2023 r. wytworzono 70 375,00 Mg odpadów o kodzie 19 12 10 -paliwo alternatywne.
- ↓ RDF S. C. Andrzej Zdunek, Senegara Sp. z o.o.
 - kontrola na wniosek przed wydaniem nowej decyzji na przetwarzanie odpadów,
 - w 2023 r. wytworzono 206,98 Mg odpadów o kodzie 19 12 10 -paliwo alternatywne.

2.10 Porzucenie odpadów, demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji

W 2023 r. wpłynęły 3 zgłoszenia o nielegalnym demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (2 powiat chełmski, 1 m. Chełm), w wyniku kontroli nie stwierdzono demontażu pojazdów.

Na terenie powiatu chełmskiego w 2023 r. nie stwierdzono miejsc porzucania odpadów i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

2.11 Wspólne kontrole z innymi służbami

W 2023 r roku przeprowadzono łącznie 3 kontrole w zakresie transportu odpadów, 2 przeprowadzono w ramach akcji kontrolnej Demeter IX w październiku (12 i 26), jedną kontrolę przeprowadzono 18 sierpnia w związku z akcją kontrolną dotyczącą rekultywacji wyrobisk. Łącznie skontrolowano 18 transportów, z czego 15 stanowiło transport odpadów. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

2.12 Realizacja cyklu kontrolnego w zakresie przestrzegania przez sprzedawców żywności oraz organizacje pozarządowe przepisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności
W 2023 r. w zakresie przestrzegania przez sprzedawców żywności oraz organizacje pozarządowe przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności WIOŚ Delegatura w Chełmie przeprowadziła 2 kontrole, w tym 1 na terenie powiatu chełmskiego w m. Kolonia Okopy: Jeronimo Martins Polska S.A. Sklep Biedronka nr 4640, Okopy 130 A, 22-175 Okopy.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości. Sprzedawca żywności zrealizował przepisy ustawy dotyczące przeprowadzenia kampanii edukacyjno-informacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania żywnością oraz przeciwdziałania marnowaniu żywności. Kontrolowany podmiot zawarł umowę o nieodpłatnym przekazywaniu żywności organizacjom pożytku publicznego i pozyskana na gruncie niniejszych umów żywność przekazywana jest osobom potrzebującym lub wykorzystana przy prowadzeniu zakładów żywienia zbiorowego dla osób potrzebujących. Przeterminowana bądź uszkodzona żywność, która stała się odpadem, została przekazana do zagospodarowania uprawnionym podmiotom w procesach odzysku.

Opracowano:
Dział Inspekcji
WIOŚ Lublin Delegatura w Chełmie

p.o. KIEROWNIK DELEGATURY
w Chełmie
mgr inż. Andrzej Wereszczyński

